

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o udržateľnom používaní prípravkov na ochranu rastlín a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/2115

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2022/390>

Materiál v pripomienkovom konaní do 10.11.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na základe uznesenia vlády SR č. 627/2013

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Iniciatíva Európskej komisie (ďalej len „Komisia“) vypracovať návrh nariadenia regulujúceho používanie prípravkov na ochranu rastlín, t.j. pesticídov používaných v ochrane rastlín vyplýva zo stratégie Komisie Z farmy na stôl, ktorá je súčasťou Európskej zelenej dohody. V stratégii Z farmy na stôl sa zdôrazňuje význam zlepšenia pozície poľnohospodárov (ktorí sú kľúčovým prvkom pri riadení tohto prechodu) v hodnotovom reťazci. Navrhujú sa v nej dva konkrétne ciele, a to do roku 2030 zredukovať používanie chemických pesticídov a z nich vyplývajúce riziko o 50% a používanie nebezpečnejších pesticídov o 50%. Predložený návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o udržateľnom používaní prípravkov na ochranu rastlín a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/2115 (ďalej len „návrh nariadenia“) je v tejto oblasti kľúčovým nástrojom na dosiahnutie cieľov uvedených v stratégii Z farmy na stôl.

Cieľom návrhu nariadenia je znížiť riziká vyplývajúce z používania pesticídov a jeho vplyvy na ľudské zdravie a životné prostredie, a to dosiahnutím cieľov uvedených v stratégii Z farmy na stôl týkajúcich sa zníženia miery používania pesticídov a podporovaním implementácie Integrovannej ochrany proti škodlivým organizmom (ďalej len „IPM“) a alternatív k chemickým pesticídum

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu nariadenia je znížiť riziká vyplývajúce z používania pesticídov a jeho vplyvy na ľudské zdravie a životné prostredie, a to dosiahnutím cieľov uvedených v stratégii Z farmy na stôl týkajúcich sa zníženia miery používania pesticídov a podporovaním implementácie Integrovannej ochrany proti škodlivým organizmom (ďalej len „IPM“) a alternatív k chemickým pesticídum. RÚZ k materiálu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Navrhujeme preformulovať znenie článku 1 „Predmetu úpravy““.

Odôvodnenie:

Navrhujeme preformulovať znenie článku 1 (Predmet úpravy), tak aby bolo zo znenia jasné, že predmet úpravy sa má týkať resp. má byť cieľom na spotrebu účinných látok na hektár. Z článku 1 predmetného nariadenia nie je zrejma presná interpretácia cieľa tohto nariadenia, či je cieľom redukcia prípravkov na ochranu rastlín vrátane biologických prípravkov alebo cieľom je len redukcia chemických prípravkov na ochranu rastlín. Nie je zrejma ani interpretácia pojmu „redukcia používania chemických prípravkov“, ktorý sa používa v celom nariadení. Navrhujeme presnejšiu definíciu pojmu „redukcia“.

2. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 2 navrhujeme slová: „Toto nariadenie sa uplatňuje na prípravky, a to vo forme, v akej sa dodávajú používateľovi“ nahradiť slovami: „Toto nariadenie sa uplatňuje na prípravky na ochranu rastlín, a to vo forme, v akej sa dodávajú profesionálnemu používateľovi“.“.

Odôvodnenie:

Z navrhovaného znenia nariadenia nie je zrejmá presná interpretácia pôsobnosti nariadenia. Je dôležité exaktne ustanoviť, že nariadenie sa nevzťahuje na hnojivá.

3. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 2 navrhujeme upresniť výklad písm. d) a jeho prípadný dopad na pôdne herbicidy“.

Odôvodnenie:

Z návrhu nariadenia nie je zrejmý cieľ aplikácie pre-emergentných herbicídov zo skupiny prípravkov na ochranu rastlín na pôdu.

4. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

V bode 1 navrhujeme na konci doplniť novú vetu v znení: „V článku 3 navrhujeme upresniť definíciu pojmu „poradca“ (bod 9) v súvislosti s integrovanou ochranou proti škodlivým organizmom ako aj v súlade s bezpečným používaním prípravkov na ochranu rastlín.“.

Odôvodnenie:

Z návrhu nariadenia nie je zrejmé, či poradca bude poskytovať poradenstvo len pre oblasť Integrovannej ochrany proti škodlivým organizmom alebo pre oblasť bezpečného používania prípravkov na ochranu rastlín, resp. poradca bude poskytovať poradenstvo všeobecne v oblasti prípravkov na ochranu rastlín. V tejto súvislosti si dovoľujeme upozorniť na výklad pojmu „Poradca“ v bode 9 čl. 3 návrhu nariadenia v časti, kde návrh nariadenia ukladá povinnosť poradcu poskytovať poradenstvo v kontexte odbornej spôsobilosti alebo obchodnej služby vrátane súkromných a verejných poradenských služieb. Touto podmienkou môže byť podľa nášho názoru narušený status nezávislého poradcu čl. 26 tohto nariadenia.

5. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

V bode 1 navrhujeme na konci doplniť novú vetu v znení: „V článku 3 navrhujeme nahradiť znenie pojmu „integrovaná ochrana proti škodcom“ (bod 15) nasledovným znením: „Integrovaná ochrana proti škodlivým organizmom“. Uvedený pojem zároveň navrhujeme nahradiť navrhovaným pojmom v celom nariadení.“

Odôvodnenie:

Máme za to, že pôvodná formulácia uvedená v návrhu nariadenia by vzťahovala len na ochranu proti škodcom, ale nie ochranu proti chorobám, burinám atď. Súčasná formulácia napáda ochranu len proti živočíšnym škodcom, ako sú napr. hmyz, hlodavce, roztoče atď., čím by sa nariadenie týkalo výlučne len insekticídov, rodenticídov a možno aj akaricídov. Absentuje časť ochrany proti burinám a rastlinným chorobám, čiže oblasť fungicídov a herbicídov.

6. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

V bode 1 navrhujeme na konci doplniť novú vetu v znení: „V nadväznosti na článok 3 bod 16 (citlivá oblasť) navrhujeme zistiť aktuálny stav citlivých oblastí podľa uvedených bodov a) až f) tejto oblasti, pričom v bode f) navrhujeme ods. iii) úplne vyňať, čím by nariadenie nepočítalo s touto podmienkou. Navrhujeme tiež zistiť, či v rámci citlivých oblastí sa počíta aj so zraniteľnými oblasťami.“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme v rámci citlivých oblastí zistiť aktuálny stav týchto oblastí podľa uvedených bodov a) až e) a stav ekologických citlivých oblastí podľa bodu f) článku 3 ods. 16, pričom v bode f) navrhujeme ods. iii) úplne vyňať, čím by nariadenie nepočítalo s podmienkou opeľovačov. V opačnom prípade by mohla nastať situácia, kedy do zoznamu opeľovačov sa bude rátať aj s včelou medonosnou, ktorá patrí medzi najrozšírenejšie druhy včiel na území SR. V

takomto prípade by sme mohli uviesť celé územie SR do stavu, kde nebude sa môcť používať žiadny chemický prípravok na ochranu rastlín. Navrhujeme tiež zistiť, či v rámci citlivých oblastí sa počíta aj so zraniteľnými oblasťami. Vodné prostredie alebo zásoby pitnej vody sú mimoriadne citlivé na prípravky na ochranu rastlín. Navrhujeme sa úplný zákaz používania prípravkov na ochranu rastlín v oblastiach s útvarmi povrchovej vody a okolo nich. Takýto návrh považujeme za radikálny. Z pohľadu poľnohospodárskej praxe si návrh úplného zákazu žiada diskusiu, čo sa pod „úplným zákazom“ rozumie. Navrhujeme uplatniť redukciu prípravkov na ochranu rastlín (napr. vyňatím ods. iii) bodu f)), nie úplný zákaz, a to na základe vyhodnotenia podľa rizikovej analýzy. V opačnom prípade môže nastať zatvorenie veľkej časti poľnohospodárskych subjektov s rastlinnou výrobou. Za citlivé oblasti sú považované vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V roku 2003 bolo vydané nariadenie vlády SR č. 617/2004 Z. z. (nahradené nariadením vlády 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti), kde sa konkretizuje ustanovenie citlivých a zraniteľných oblastí. Za citlivé oblasti sa ustanovili všetky vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa na území SR nachádzajú, alebo týmto územím pretekajú, čo znamená, že za citlivú oblasť bolo stanovené celé územie SR. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Na Slovensku boli zraniteľné oblasti vymedzené nariadením vlády č. 617/2004 v súlade so smernicou Rady 91/676/EEC o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárskych činností. Podľa nariadenia bolo 1546 obcí vyhlásených za zraniteľné oblasti čo predstavuje výmeru 1 520 tis. ha (62 %) poľnohospodárskej pôdy. V uvedených územiach je potrebné realizovať Program poľnohospodárskych činností stanovených legislatívou SR.

7. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

V bode 1 navrhujeme na konci doplniť novú vetu v znení: „V článku 3 navrhujeme doplniť aj definície, ktoré sú obsiahnuté v nariadení avšak žiadnym spôsobom nie sú bližšie špecifikované. Jedná sa o pojmy ako, „znížená frekvencia aplikácie“, znížený počet aplikácií“, „častočná aplikácia“, „bodová aplikácia“, špecifické pravidlá pre plodiny“ a „prahová hodnota škodlivosti“.“.

Odôvodnenie:

Považujeme za nevyhnutné špecifikovanie uvedených pojmov. V opačnom prípade vytvára nariadenie stav právne neistoty, v rámci ktorého nebudú vedieť dotknuté subjekty postupovať správnym a čo najmenej obmedzujúcim spôsobom.

8. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Plošné zníženie prípravkov na ochranu rastlín v zmysle článku 4 navrhujeme odložiť o niekoľko rokov neskôr.“.

Odôvodnenie:

Ochrana rastlín v dnešnej dobe slúži najmä na zaistenie potravinovej bezpečnosti. Najmä v súčasnej krízovej situácii by zásobovanie potravinami malo mať najvyššiu prioritu, aby občania nestáli pred rozhodnutím či sa najesť, alebo si zakúpiť (eat or heat). Rozhodnutie Európskej komisie (ďalej len „EK“) týkajúce sa redukcie používania prípravkov na ochranu rastlín o 35 %, 50 % alebo o 65 % považujeme za nekvalifikované a čisto politické. Údaje, s ktorými pracuje a z ktorých vychádza EK, nemajú stanovenú jednotnú metodiku monitoringu spotreby chemických prípravkov na ochranu rastlín. Vychádza sa len z údajov získaných z predaja týchto prípravkov, čo môže zapríčiniť nejednotnosť v rámci členských štátov v rámci dosiahnutia cieľov. Navrhujeme v prvom rade EK nastaviť správnu a to jednotnú metodiku spotreby chemických prípravkov na ochranu rastlín a na základe jednotnej metodiky stanoviť zníženie používania chemických prípravkov na ochranu rastlín zvlášť za každý členský štát. Pri znižovaní používania prípravkov na ochranu rastlín a ďalších redukcii/obmedzení účinných látok sa zvyšujú možnosti nárastu rezistencie škodlivých činiteľov, a taktiež potenciálne aj zníženie kvality produkcie komodít. Rovnako problematická môže byť aj regulácia nových škodcov dovezených z iných častí EÚ, alebo z tretích krajín, alebo šíriacich sa z dôvodu klimatických zmien. Alternatívne metódy ochrany rastlín dnes dokážu nahradiť chemickú ochranu len čiastočne a veľa krát s nedostačujúcou účinnosťou. Bude potrebné detailne vypracovať alternatívne metódy ochrany, aj s mierou ich účinnosti. Taktiež by bolo prínosom detailne spracovať možnosti náhrad inými účinnými látkami pre jednotlivé plodiny a indikácie. Vzhľadom k očakávaným ďalším redukciam používania POR očakávame vyššiu flexibilitu pri registrácii

prípravkov na ochranu rastlín aj pre minoritné použitia. Pre trvalo udržateľný manažment rezistencie je už dnes pri niektorých plodinách problém strieďať účinné látky s rôznym mechanizmom účinku (napr. pri regulácii škodcov repky ozimnej). Pri biologických prípravkoch bude potrebné uvádzať podobne ako pri chemických prípravkoch ich účinnosť, spôsob a podmienky aplikácie. Keďže nové nariadenie vedie k ešte väčšiemu sprísneniu a obmedzeniu používania chemických prípravkov na ochranu rastlín v rámci EÚ, bude dôležitá kontrola dovážaných komodít z pohľadu rezíduí účinných látok. Potraviny, komodity a výrobky, ktoré následne nebude EÚ vedieť zabezpečiť, sú/budú dovezené z tretích krajín, kde používanie chemických prípravkov a manažment prípravkov na ochranu rastlín je na inej (horšej) úrovni.

9. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V súvislosti s článkom 8, bod 1, písm. g) a h) v spojení s čl. 3, bodom 22 navrhujeme vypracovať zoznam nechemických metód, ich postupov, opatrení atď.“.

Odôvodnenie:

Považujeme za nevyhnutné aby prax týkajúca sa nechemických metód nevychádzala z neexistujúcich podmienok.

10. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Navrhujeme vypustiť ustanovenie článku 10 bodu 2, písm. e)“.

Odôvodnenie:

Každoročné podávanie správ sa javí ako nadmerná administratívna záťaž bez pridanej hodnoty. Zároveň navrhujeme zjednotiť systém zberu údajov v prípade spotreby účinných látok na hektár.

11. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Navrhujeme posúdiť všeobecný výklad návrhu kapitoly IV, keďže nie je zrejماً povinnosť uplatnenia integrovanej ochrany proti škodcom, čiže prechod z konvenčného poľnohospodárstva na integrovanú ochranu proti škodcom“.

Odôvodnenie:

V niektorých prípadoch a podmienkach, ako napríklad v rámci článkov 13 a 15 je zdôvodnená povinnosť použitia preventívnych opatrení, pri ktorých sa na predchádzanie výskytu škodlivých organizmov alebo na ich potlačanie nevyžaduje používanie chemických prípravkov na ochranu rastlín. Dôležité je aj poukázať na návrh podmienky v čl. 15 bod. 1 a 3 v rámci ktorého sa priamo odkazuje na povinnosť členských štátov zaviesť účinné a vynútiteľné špecifické pravidlá pre plodiny v prípade plodín, ktoré pokrývajú plochu predstavujúcu aspoň 90 % jeho využívanej poľnohospodárskej plochy (okrem záhradiek).

12. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Nesúhlasíme s neprimerane vysokým administratívnym zaťažením profesionálnych používateľov pri detailnej evidencii spotreby prípravkov vyplývajúcim z článku 13 bodu 2, článku 14, článku 15 bod 6 písm. g) a článku 16 a navrhujeme prehodnotiť alebo inak systémovo zjednodušiť administratívne zaťaženie profesionálnych používateľov pri zbere údajov a nahlasovanie informácií do elektronického registra IPM a používania prípravkov na ochranu rastlín“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme prehodnotiť alebo inak systémovo zjednodušiť administratívne zaťaženie profesionálnych používateľov pri zbere údajov (ktoré je už dnes pomerne vysoké) a nahlasovanie informácií do elektronického registra IPM a používania prípravkov na ochranu rastlín. Navrhujeme vytvoriť v rámci web stránky Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho „priečinnok“ alebo jednotnú aplikáciu, v rámci ktorého alebo ktorej bude možné vkladať všetky potrebné údaje alebo záznamy. V rámci IPM sa to týka článku 13 bodu 2; článku 14; článku 15 bod 6 ods. g) a článku 16.

13. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávací inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

V bode 6 navrhujeme na konci doplniť vetu v znení: „V článku 15 ods. 1 navrhujeme slová „všetky ostatné nechemické metódy“ nahradiť slovami „všetky dostupné nechemické metódy““.

Odôvodnenie:

Pojem „všetky ostatné“ považujeme za neodbornú terminológiu, ktorá môže mať za následok zmätok pri plnení podmienok IPM.

14. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávací inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

V bode 6 navrhujeme na konci doplniť vetu v znení: „V článku 15 ods. 3 Odporúčame posúdiť alebo upresniť cieľ návrhu v prípade zavedenia účinných a vynútiteľných špecifických pravidiel pre plodiny v prípade plodín, ktoré pokrývajú plochu predstavujúcu aspoň 90 % jeho využívanej poľnohospodárskej plochy (okrem domácich záhradiek). V rámci tejto oblasti odporúčame upresniť uplatnenie podmienky 90 % pokrytosti plochy, a to buď za členský štát alebo za poľnohospodársky subjekt, čiže za profesionálneho používateľa.“

Odôvodnenie:

Z návrhu nariadenia nie zrejme podstata a cieľ navrhovanej podmienky. Využívanou poľnohospodárskou plochou podľa článku 2 bodu e) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1091 o integrovaných štatistikách fariem, alebo podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov (priame platby) a podľa návrhu Nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, za aktívneho poľnohospodára a kondicionality sa považuje plocha využívaná na poľnohospodársku výrobu vrátane ornej pôdy, trvalých trávnych porastov, trvalých plodín a inej využívanej poľnohospodárskej pôdy. V prípade zavedenia navrhovanej podmienky v takomto znení na jednej strane môže nastať radikálne zníženie spotreby prípravkov na ochranu rastlín, ale na strane druhej v dnešnej dobe môže ohroziť potravinovú bezpečnosť Slovenska.

15. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávací inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

V bode 6 navrhujeme na konci doplniť vety v znení: „Navrhujeme aby plodinovo špecifické manuály boli vypracované v spolupráci s odbornými spôsobilými osobami a aby boli zohľadnené následné transparentné pripomienky verejnosti. Zároveň navrhujeme aby tieto manuály uvádzali aj časový rámec vedenia záznamov o pozorovaniach profesionálnym používateľom. V článku 15 ods. 6 písm. a) navrhujeme vypustiť slová: „hospodársky najvýznamnejšie“. Zároveň považujeme za nevyhnutné aby bol členským štátom poskytnutý dostatočný časový rámec na vypracovanie plodinovo špecifických manuálov.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme MPRV SR stanovenie časového rámca pre vypracovanie plodinovo špecifických manuálov. Upozorňujeme na odbornú a časovú náročnosť vypracovania manuálov, ako príklad môžeme uviesť metodickú príručku na uplatnenie integrovanej ochrany proti škodlivým organizmom pri pestovaní kukurice siatej, pri ktorej vypracovanie trvalo približne 2 roky. Ďalej upozorňujeme na precíznosť manuálov, kedy je dôležité uvádzať nielen najvýznamnejšie škodlivé organizmy pôsobiace na plodinu, ale aj výnimočné škodlivé organizmy, ktoré sa môžu vyskytovať raz za niekoľko desiatok rokov (napr. škodcovia - Ramulária pri cukrovej repe).

16. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávací inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 12 navrhujeme upresniť výklad podmienky bodu 1 nakoľko nie je z nariadenia zjavné, či je podmienky uvedené v bode 1 písm. a) a b) nevyhnutné splniť kumulatívne, alebo bude postačovať splnenie jednej z uvedených podmienok.“

Odôvodnenie:

Z návrhu znenia nariadenia nie je zjavné, či poľnohospodársky subjekt bude mať na výber z uvedených dvoch možností uvedených v článku 12 bode 1 písm. a) a b) alebo bude potrebné splniť uvedené možnosti kumulatívne.

17. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 13, bode 2, prvej vete navrhujeme upresniť výklad pojmu „zvážiť““.

Odôvodnenie:

Nie je zrejmá jednoznačnosť navrhovanej podmienky, keďže v článku 13 bode 1 sa ukladá povinnosť uplatnenia všetkých preventívnych opatrení pred aplikáciou chemických prípravkov na ochranu rastlín.

18. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 13, bode 2, prvej vete navrhujeme za slová „všetky tieto možnosti“ doplniť slová „a to tam, kde je to možné a uplatniteľné“.

Odôvodnenie:

Profesionálny používateľ by mal dbať okrem iného ako sú minimalizácia rizika pre ľudské zdravie a životné prostredie; udržiavanie používania prípravkov na ochranu rastlín a iných foriem zásahu na úrovniach, ktoré sú odôvodnené z ekonomického a environmentálneho hľadiska a atď., aj na riziká použitia IPM, ako sú neohroziť množstvo produkcie; protichodnosť praxe a legislatívy; prínos pre životné prostredie (rezistencia škodlivých činiteľov); finančná náročnosť; nedostatočný výber prípravkov na ochranu rastlín atď. Navrhujeme vytvoriť podrobné plodinové usmernenia, tzv. plodinové manuály zohľadňujúce potreby a možnosti integrovanej ochrany od výberu polohy, výsevu (výsadby), použitia techniky ako sú ochranné konštrukcie, siete a iné fyzických prekážok; až po zber a uskladnenie.

19. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 13, bode 2, tretej odrážke navrhujeme slová „kvalitného alebo certifikovaného osiva“ nahradiť slovami „štandardného alebo certifikovaného osiva“ prípadne navrhujeme doplniť predmetnú odrážku aj o „farmárske osivo“.

Odôvodnenie:

Kvalitné osivo nemá jednoznačnú definíciu osiva. Z pohľadu odbornej praxe by sa mal používať výraz štandardné osivo, ktoré má už definované svoje podmienky, svoju odrodovú pravosť.

20. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V nadväznosti na článok 13, bod 2, poslednú odrážku navrhujeme vypracovať jednotný zoznam dôvodov neuplatnenia možnosti (nechemických metód) týkajúcich sa IPM, a to podľa kategórie plodín.“.

Odôvodnenie:

Považujeme za potrebné zjednodušiť prácu profesionálnych používateľov vytvorením metodických pokynov, manuálov ako aj zoznamov. V tomto prípade zoznamu, ktorý by napomáhal poľnohospodárom v prípade potreby použitia chemickej metódy vybrať správnu výnimku nepoužitia IPM. V prípade neevidovania niektorých iných foriem výnimiek by poľnohospodár použil možnosť „Iné výnimky“. Zoznam by sa mal následne v nejakom časovom intervale aktualizovať o ďalšie nové výnimky, ktoré boli evidované poľnohospodárskou praxou. Touto cestou by bola „vytvorená“ právna istota pre poľnohospodársku obec.

21. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 13, bode 4, navrhujeme v druhej vete slová „vyčerpali všetky ostatné nechemické metódy“ nahradiť slovami „vyčerpali nechemické metódy, a to v rámci ich možností““.

Odôvodnenie:

Navrhované znenie nariadenia článku 13 ods. 4 považujeme za veľmi striktnú a nejasnú. Nie je zrejmé, ktoré sú to všetky ostatné nechemické metódy okrem tých odsekov, ktoré sa v príslušnom bode spomínajú (v bodoch 1, 2 a 3). Máme za to, že v prípade ponechania striktnej formulácie „všetky ostatné nechemické metódy“ sa pridal zoznam ďalších nechemických metód, ako pomôcku pre profesionálneho používateľa, čo ale na druhej strane prinesie ďalšie

obmedzujúce úkony pre profesionálneho používateľa v rámci IPM. V danom prípade by bolo možno vhodným riešením vypracovanie odbornej analýzy (vrátane plodinového manuálu – prahových hodnôt), ktorá by stanovovala presnú výšku percenta použitých nechemických metód na dosiahnutie úrovne použitia chemických prípravkov na ochranu rastlín.

22. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 13, bode 6, navrhujeme znenie písm. c) nahradiť nasledovným znením „cielená aplikácia.“

Odôvodnenie:

Čiastočná aplikácia v poľnohospodárskej praxi nemá zaužívaný význam, preto navrhujeme preformulovať túto formuláciu na cielenú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, v rámci ktorej ide o zmenu dávky prípravku na hektár. Inak definované, je to aplikácia plošnými postrekovačmi pomocou aplikačných máp, ktoré sa exportujú do palubných počítačov po nasnímaní parciel buď dronom, alebo priamo z družice.

23. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 13, bode 6, navrhujeme doplniť nové písm. e) v znení „použitie minimálnej dávky prípravkov na ochranu rastlín“.

Odôvodnenie:

Máme za to, že uvedeným opatrením je možné dopomôcť k zníženiu spotreby prípravkov na ochranu rastlín, čo je aj cieľom príslušného návrhu nariadenia.

24. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „V článku 26 navrhujeme vypustiť znenie ods. 3.“.

Odôvodnenie:

Nesúhlasíme s povinnosťou pre profesionálnych používateľov využívať nezávislé poradenské služby minimálne raz rok a viesť o tom evidenciu. Máme za to, že uvedená povinnosť bude pre podnikateľské subjekty predstavovať finančnú a administratívnu záťaž, pričom v aktuálnej situácii je otázne, či bude Slovenská republika disponovať dostatočným množstvom takýchto poradcov, a teda je otázne, či profesionálni používatelia budú vôbec schopní splniť uvedenú povinnosť.

25. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Článok 29 navrhujeme vypustiť bez náhrady.“.

Odôvodnenie:

Nesúhlasíme s povinnosťami majiteľov aplikačných zariadení (evidovať aplikačné zariadenia prostredníctvom elektronického registra, uvádzať údaje o majiteľovi aplikačného zariadenia, aktualizovať zmeny vo vlastníctve), pričom máme zato, že povinnosti uvedené v článku 29 nariadenia budú pre majiteľov aplikačných zariadení predstavovať ničím nepodloženú administratívnu záťaž.

26. Zásadná pripomienka k bodu 13 (Pozícia/vyjednávacia inštrukcia k predkladanému návrhu) k časti obsahujúcej pripomienky k jednotlivým článkom RPS

Navrhujeme doplniť nový bod v znení: „Článok 39 navrhujeme vypustiť bez náhrady.“.

Odôvodnenie:

Nesúhlasíme s možnosťou členských štátov vymáhať náklady spojené s vykonávaním ich povinností vyplývajúcich z návrhu nariadenia prostredníctvom poplatkov alebo platieb. V dôsledku vonkajších faktorov (COVID-19, vojna na Ukrajine, neustále postupujúca zmena klímy), ktorým čelili a čelia poľnohospodári a ktoré výrazne ovplyvňujú dostupnosť určitých vstupov (napr. hnojivá, energia) došlo k nadmernému zvýšeniu výrobných nákladov v

poľnohospodárstve, čo sa pravdepodobne v blízkej budúcnosti nezmení, nemôžeme súhlasiť s ďalším nepriamym zvyšovaním nákladov poľnohospodárov v podobe „refundácie“ nákladov spojených s vykonávaním návrhu nariadenia.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LPEU/2022/390>